

ЗАЯВА ПРО ВИЗНАЧЕННЯ ОБСЯГУ СТРАТЕГІЧНОЇ ЕКОЛОГІЧНОЇ
ОЦІНКИ ДОКУМЕНТУ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ -

**Розроблення Схеми санітарного очищення Біляївської міської
територіальної громади Одеського району Одеської області**

Відомості про замовника.

Біляївська міська територіальна громада Одеського району Одеської області

*Поштова адреса: 67602, Одеська область, Одеський район, м. Біляївка,
проспект Незалежності, 9*

Електронна пошта: biljaivka_otg@od.gov.ua

Вид та основні цілі документа державного планування (ДДП - документ державного планування), його зв'язок з іншими документами державного планування

Вид ДДП. Очищення територій населених пунктів – один з найважливіших заходів, спрямованих на забезпечення екологічного та санітарно-епідеміологічного благополуччя населення та охорону навколишнього середовища. Проект «Розроблення Схеми санітарного очищення Біляївської міської територіальної громади Одеського району Одеської області» розроблений у відповідності до вимог ДБН Б.2.2-6:2013 «Склад та зміст схеми санітарного очищення населеного пункту» та Закону України «Про відходи». Розроблена Схема вирішує наступні основні завдання:

- визначення черговості здійснення заходів із санітарного очищення;
- визначення обсягів робіт із санітарного очищення;
- визначення систем і методів поводження з побутовими відходами;
- визначення необхідної кількості спеціально обладнаних транспортних засобів для збирання та перевезення побутових відходів, машин, механізмів, устаткування та інвентарю для здійснення робіт із прибирання об'єктів благоустрою;
- визначення доцільності проектування, будівництва, реконструкції, розширення об'єктів поводження з побутовими відходами, їх основних параметрів і місць розміщення;
- визначення обсягів фінансування заходів, передбачених Схемою.

У Схемі передбачається використання передових технологій, технічних рішень, технологічного обладнання, які відповідають природоохоронним та санітарно-гігієнічним вимогам і забезпечують унеможливлення впливу шкідливих факторів на довкілля та здоров'я людини. Основні показники схеми розраховані на етап 5 років та 20 років.

Цілі ДДП. Основними принципами державної політики у сфері поводження з відходами, визначеними Законом України «Про відходи», є пріоритетний захист навколишнього природного середовища і здоров'я людини від негативного впливу відходів, забезпечення ощадливого використання матеріально-сировинних та енергетичних ресурсів, науково обґрунтованого узгодження екологічних, економічних і соціальних інтересів суспільства щодо утворення та використання відходів з метою забезпечення його сталого розвитку.

Мета розроблення Схеми санітарного очищення Біляївської міської територіальної громади Одеського району Одеської області – забезпечення охорони навколишнього природного середовища та санітарно-епідеміологічного благополуччя населення шляхом розроблення ефективної системи поводження з побутовими відходами (збирання, сортування, вивезення, перероблення, утилізації), прибирання території, впровадження інших заходів санітарного очищення територій населених пунктів.

Зв'язок з документами державного планування Біляївської міської територіальної громади та Одеського району:

- Норми надання послуг з вивезення побутових відходів (твердих, великогабаритних, ремонтних) на 2021-2025 роки на території Біляївської міської територіальної громади, затверджені рішенням виконавчого комітету Біляївської міської ради від 08.07.2021 № 94, зі змінами згідно рішення від 28.04.2022 № 115;
- Правила благоустрою територій населених пунктів Біляївської міської територіальної громади, затверджені рішенням Біляївської міської ради від 19.08.2021 № 337-11/VIII;
- Програма поводження з тваринами та регулювання чисельності безпритульних тварин на території Біляївської міської територіальної громади на 2022-2024 роки, затверджена рішенням Біляївської міської ради від 07.12.2021 № 445-15/VIII);
- Комплексна програма охорони довкілля, раціонального використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки в Біляївській міській територіальній громаді на 2022-2024 роки, затверджена рішенням Біляївської міської ради від 21.12.2021 № 495-16/VIII, зі змінами згідно Рішення від 21.12.2021 № 875-35/VIII;
- Програма «Чисте місто» на 2020-2022 роки, затверджена рішенням Біляївської міської ради № 1099-52/VII від 19.12.2019;
- Стратегія розвитку Біляївської міської територіальної громади до 2031 року;
- Програма соціально-економічного та культурного розвитку Одеського району Одеської області на 2022 рік затверджена рішенням районної ради Одеського району Одеської області від 22.12.2021 № 127-VIII;

- Програма благоустрою Біляївської міської територіальної громади на 2020-2022 роки, затверджена рішенням Біляївської міської ради від 19.12.2019 № 1099-52/VII, зі змінами згідно рішення від 21.12.2021 № 494-16/VIII.

Зв'язок з документами державного планування Одеської області:

- Обласна цільова програма «Здоров'я Одещини на 2021-2023 роки», затверджена рішенням Одеської обласної ради від 24.12.2020 № 40-VIII;
- Програма розвитку туризму та курортів в Одеській області на 2021-2023 роки, затверджена рішенням Одеської обласної ради від 19.02.2021 № 69-VIII;
- Одеська регіональна комплексна програма з охорони довкілля на 2023 рік, зі змінами, затверджена розпорядженням Одеської обласної державної (військової) адміністрації ради від 16.02.2023 № 112/А-2023;
- Схеми планування території Одеської області та Схеми планування територій курортно-оздоровчого та рекреаційного призначення Одеської області, затверджена рішенням Одеської обласної ради від 24.04.2013 № 775-VI);
- Стратегія розвитку Одеської області на 2021-2027 роки, затверджена рішенням Одеської обласної ради від 03.03.2020 № 1228-VII).

А також:

- Національна стратегія управління відходами в Україні до 2030 року, схвалена розпорядженням Кабінету міністрів України від 08.11.2017 № 820-р).

1. Те, якою мірою документ державного планування (ДДП) визначає умови для реалізації видів діяльності або об'єктів, щодо яких законодавством передбачено здійснення процедури оцінки впливу на довкілля (у тому числі щодо визначення місцезнаходження, розміру, потужності або розміщення ресурсів).

Проект «Розроблення Схеми санітарного очищення Біляївської міської територіальної громади Одеського району Одеської області» (далі - Схема) передбачає формування проектних рішень на всю територію Біляївської міської територіальної громади. Проектні рішення Схеми охоплюють різні види діяльності у сфері санітарного очищення території, які провадяться або провадження яких заплановане в перспективі на цій території. Окремі види діяльності відносяться до таких, щодо яких законодавством передбачене здійснення процедури оцінки впливу на довкілля.

Деякі об'єкти санітарного очищення (місця видалення відходів, сортувально-переробні комплекси, очисні споруди) на території Біляївської міської територіальної громади (існуючі та перспективні) можуть бути віднесені до другої категорії об'єктів щодо яких передбачене проведення оцінки впливу на довкілля (частина третя, стаття 3, Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» від 23.05.2017 № 2059-VIII). Здійснення оцінки

трансграничного впливу на довкілля згідно з міжнародними зобов'язаннями України для таких об'єктів не проводиться.

Схема санітарного очищення обґрунтовує необхідність створення нових об'єктів санітарного очищення, з урахуванням рішень діючої містобудівної документації, техніко-економічних показників існуючого використання території, демографічного прогнозу, а також потреб територіального розвитку населеного пункту та розвитку технологій у сфері переробки і утилізації відходів.

2. Ймовірні наслідки:

Реалізація проектних рішень Схеми може мати ймовірні наслідки для таких складових навколишнього природного середовища, як атмосферне повітря, ґрунти та геологічне середовище, поверхневі води.

Виконання стратегічної екологічної оцінки Схеми передбачає аналіз та оцінку ймовірних наслідків та ризиків реалізації проектних рішень як на окремі компоненти довкілля так і на комплексні умови функціонування міста Біляївка та населених пунктів у складі територіальної громади, а також на здоров'я населення.

а) для довкілля, у тому числі для здоров'я населення;

До сфери охоплення СЕО (стратегічна екологічна оцінка) Проекту «Розроблення Схеми санітарного очищення Біляївської міської територіальної громади Одеського району Одеської області» відноситься оцінка наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, від реалізації проектних рішень.

Визначення цілей охорони довкілля, в тому числі здоров'я населення, що мають відношення до Схеми пов'язане з аналізом документів стратегічного планування зазначених у п.1. Розроблення Стратегічної екологічної оцінки Схеми передбачає узгодження стратегічних цілей, визначення напрямків та завдань, напрацювання проектних пропозицій.

Результати аналізу стратегічних цілей наведені в таблиці.

Сфери охорони довкілля	Основні виявлені проблеми пов'язані зі Схемою	Стратегічні цілі інших актів законодавства, які мають відношення до виявлених проблем
Атмосферне повітря	Викиди від місць складування відходів (контейнерні майданчики, місця видалення відходів), каналізаційних очисних споруд, території автотранспортних підприємств. Використання недосконалих технологій при санітарному очищенні об'єктів санітарно-захисних зон.	Впровадження ефективної системи збирання, транспортування та утилізації побутових відходів з використанням сучасних технологій; використання обладнання з покращеними екологічними показниками. Зменшення впливу транспорту на атмосферне повітря шляхом оптимізації схем руху спеціального

	Вплив автомобільного транспорту, зокрема при транспортуванні побутових відходів на рівень забруднення атмосферного повітря.	транспорту, додаткового створення зелених насаджень.
Водні ресурси	Необхідність контролю екологічного стану джерел питного водопостачання та якості питної води. Необхідність покращення технічного стану основних фондів систем питного водопостачання та водовідведення. Потреба охорони поверхневих водних об'єктів від забруднення. Часткова відсутність зливової каналізації.	Забезпечення мешканців міста якісною питною водою: упорядкування зон санітарної охорони джерел питного водопостачання; розвиток системи централізованого водопостачання. Підвищення ефективності очищення стічних вод. Запобігання забрудненню поверхневих водойм: встановлення прибережних захисних смуг, створення системи дощової (зливової) каналізації, моніторинг стану водних об'єктів.
Ґрунти, земельні ресурси, геологічне середовище	Забруднення ґрунтів побутовими відходами несанкціонованих сміттєзвалищ	100% охоплення населення територіальної громади системою збирання побутових відходів. Ліквідація несанкціонованих сміттєзвалищ. Впровадження роздільної системи збирання побутових відходів (волога і суха фракція), будівельних, небезпечних та інших відходів. Сортування, переробка та безпечна утилізація побутових відходів.
Ландшафти	Межування м. Біляївка з об'єктом природно-заповідного фонду – заповідне урочище «Дністровські плавні»	Впровадження заходів направлених на запобігання негативному впливу людської діяльності, в тому числі в процесі санітарного очищення території, на природоохоронні об'єкти
Здоров'я населення	Потреба в підтриманні здоров'я населення – зниженні захворюваності та підвищенні тривалості життя	Зменшення забрудненості повітря та підвищення якості питної води для запобігання захворюванням, пов'язаним з цими факторами.

Основною стратегічною ціллю розроблення і реалізації рішень Проекту «Розроблення Схеми санітарного очищення Біляївської міської територіальної громади Одеського району Одеської області» у відповідності до Стратегії розвитку Біляївської міської територіальної громади є забезпечення чистоти та покращення екологічного стану території міської територіальної громади, підвищення рівня благоустрою території та якості житлово-комунальних послуг.

б) для територій з природоохоронним статусом;

На території Біляївської міської територіальної громади є Національний природний парк «Дністровські плавні», є ділянки зі степовою рослинністю. Під час здійснення стратегічної екологічної оцінки Схеми будуть оцінені ймовірні наслідки для об'єктів природно-заповідного фонду та запропоновані компенсаційні заходи.

в) транскордонні наслідки для довкілля;

Транскордонні наслідки для довкілля відсутні. Здійснювати оцінку транскордонного впливу на довкілля не потрібно (див. п.2).

Перелік та обсяг інформації, яку доцільно використати.

Для досягнення цілей СЕО будуть використані наступні вихідні дані:

- Регіональна доповідь про стан навколишнього природного середовища у Одеській області у 2021 році;
- Екологічний паспорт Одеської області;
- Програма поводження з твердими побутовими відходами в Одеській області на 2018-2022 роки;
- Стратегія розвитку Біляївської міської територіальної громади до 2031 року;
- Норми надання послуг з вивезення побутових відходів (твердих, великогабаритних, ремонтних) на 2021-2025 роки на території Біляївської міської територіальної громади;
- Дані анкетування комунальних служб та організацій громади, що здійснюють діяльність у сфері санітарного очищення території;
- Статистичні дані в сфері охорони навколишнього природного середовища по Одеській області;

Законодавчі акти, які будуть враховані при розробці Схеми: Закон України «Про схвалення Національної стратегії управління відходами в Україні до 2030 року»; Закон України «Про охорону атмосферного повітря»; Закон України «Про відходи»; Закон України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення»; ДБН Б.2.2-6:2013 «Склад та зміст схеми санітарного очищення населеного пункту»; ДБН Б.2.2-12:2018 «Планування і забудова територій»; Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів №173-96, Державних санітарних норм та правил «Утримання територій населених місць» затверджених Наказом МОЗ України від 17.03.2011; низка інших законодавчих та підзаконних актів в сфері охорони довкілля, розміщення та експлуатації об'єктів та мереж інженерної та транспортної інфраструктури;

- документи, зазначені в пп. 2 та 4 цього документу;

- документи, рекомендовані до врахування Головним управлінням Держпродспоживслужби в Одеській області (згідно листа № 4739/04.2/22 – 23 від 14.06.2023).

3. Виправдані альтернативи, які необхідно розглянути, у тому числі якщо документ державного планування не буде затверджено.

Розглядається «0 варіант», якщо документ державного планування не буде затверджений. Інші альтернативи не розглядаються.

5. Дослідження, які необхідно провести, методи і критерії, що використовуватимуться під час стратегічної екологічної оцінки.

Проведення стратегічної екологічної оцінки Схеми відбуватиметься у відповідності до Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» з використанням Методичних рекомендацій із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування (Наказ Міністерства екології та природних ресурсів України від 10.08.2018 № 296.). Інші додаткові дослідження не передбачаються.

Основною метою прогнозу є оцінка можливої реакції навколишнього природного середовища на прямий чи опосередкований вплив людини, вирішення задач раціонального природокористування у відповідності з очікуваним станом природного середовища. Всі методи прогнозування об'єднують у дві групи: логічні і формалізовані.

До логічних методів відносять методи індукції, дедукції, експертних оцінок, аналогії. При відсутності про об'єкт прогнозування достовірних відомостей і, якщо об'єкт не підлягає математичному аналізу, використовують метод експертних оцінок, суть якого полягає у визначенні майбутнього на основі думок кваліфікованих спеціалістів-експертів. Метод аналогій полягає в тому, що закономірності розвитку одного процесу з певними поправками можна перенести на інший процес, для якого потрібно зробити прогноз.

Формалізовані методи поділяють на статистичний, екстраполяції і моделювання. Статистичний метод ґрунтується на кількісних показниках, які дають можливість зробити висновок про темпи розвитку процесу в майбутньому. Сутність його полягає в отриманні і спеціалізованому обробленні прогнозних оцінок об'єкта через опитування висококваліфікованих фахівців (експертів) у певній сфері науки, техніки, виробництва. Метод екстраполяції полягає в перенесенні встановленого характеру розвитку певної території чи процесу в майбутнє. Цей метод ефективний при короткостроковому прогнозуванні стосовно об'єкта, який тривалий час розвивався рівномірно без значних відхилень. Ґрунтується він на вивченні кількісних і якісних параметрів

досліджуваного об'єкта за попередні роки з подальшим логічним продовженням, окресленням тенденцій його розвитку у прогнозованому періоді. Метод моделювання полягає у побудові моделей, які розглядають з урахуванням імовірної або бажаної зміни прогнозованого явища на певний період, користуючись прямими або опосередкованими даними про масштаби та напрями змін. При побудові прогнозних моделей необхідно виявити фактори, від яких суттєво залежить прогноз, з'ясувати їх співвідношення з прогнозованим явищем, розробити алгоритм і програми моделювання змін довкілля під дією певних факторів.

Для здійснення стратегічної екологічної оцінки будуть використовуватись вищевказані методи, зокрема буде здійснено:

- збір та аналіз інформації про поточний стан складових довкілля, включаючи значення ключових екологічних показників;
- проведення аналізу слабких та сильних сторін Схеми з точки зору екологічної ситуації;
- проведення консультацій з громадськістю щодо екологічних цілей;
- визначення можливих чинників змін антропогенного та природного характеру;
- проведення оцінки впливу Схеми на складові довкілля та на стан здоров'я й добробут населення;
- моніторинг фактичного впливу впровадження Схеми на довкілля.

6. Заходи, які передбачається розглянути для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування.

У ході виконання стратегічної екологічної оцінки передбачається розглянути доцільність запровадження заходів із запобігання, зменшення та пом'якшення можливих негативних наслідків реалізації проектних рішень розроблення Схеми санітарного очищення Біляївської міської територіальної громади Одеського району Одеської області, які мають успішні приклади впровадження в інших містах України або світу, у першу чергу щодо:

- оптимізації логістичної та технологічної схеми збирання, сортування, вивезення і перероблення твердих побутових відходів;
- зменшення впливу на атмосферне повітря викидів від об'єктів санітарного очищення шляхом модернізації виробництва та впровадження нових технологій, екологізації технічних процесів, енергозбереження, ліквідації несанкціонованих сміттєзвалищ та рекультиватії звалища побутових відходів;
- вдосконалення та подальший розвиток прибирання території з використанням сучасних методів і засобів;
- підвищення ефективності та екологічної безпечності систем водопостачання та водовідведення;

- забезпечення поводження з безпритульними тваринами та регулювання їх чисельності гуманними методами;

- забезпечення дотримання природоохоронного законодавства в частині охорони об'єктів природно-заповідного фонду;

7. Пропозиції щодо структури та змісту звіту про стратегічну екологічну оцінку.

Стратегічна екологічна оцінка має відповідати вимогам частини другої статті 11 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку».

Звіт про стратегічну екологічну оцінку містить таку інформацію:

1) зміст та основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування;

2) характеристику поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, та прогнозні зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено;

3) характеристику стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу;

4) екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом;

5) зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються документа державного планування, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки документа державного планування;

6) опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, у тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових (1, 3-5 та 10-15 років відповідно, а за необхідності - 50-100 років), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків;

7) заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування;

8) обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення (недостатність інформації та технічних засобів під час здійснення такої оцінки);

9) заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення;

10) опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення (за наявності);

11) резюме нетехнічного характеру інформації, передбаченої пунктами 1-10 цієї частини, розраховане на широку аудиторію.

8. Орган, до якого подаються зауваження і пропозиції, та строки подання.

Зауваження і пропозиції до Заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки Проекту «Розроблення Схеми санітарного очищення Біляївської міської територіальної громади Одеського району Одеської області» подаються до:

Виконавчого комітету Біляївської міської ради Одеського району Одеської області (м. Біляївка, проспект Незалежності, 9)

Відповідальна особа: Куслій Надія Василівна - виконуючий обов'язки начальника управління розвитку та експлуатації житлово-комунального господарства Біляївської міської ради.

Контактні дані: тел. 096-522-58-50, ел. адреса: bilyayivka_ugkh@ukr.net

Строк подання зауважень і пропозицій становить 15 днів, тобто до 20 липня 2023 року.